

Visitor activation to Benefit nature and environment

Aktivering af besøgende til gavn for naturen og miljøet
Wattenmeergäste aktiv für Natur und Umwelt

#vabenewaddensea

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Nationalpark
Wattenmeer
SCHLESWIG-HOLSTEIN

nordsee
Schleswig-Holstein. Das Licht der Nordsee

Aktivering af besøgende til gavn for naturen og miljøet
Wattenmeergäste aktiv für Natur und Umwelt

Visitor activation to Benefit nature and environment

Desktop research for at motivere besøgende til at engagere sig i naturbeskyttelse og bæredygtighed i Vadehavsregionen

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Nationalpark
Wattenmeer
SCHLESWIG-HOLSTEIN

nordsee
Schleswig-Holstein. Das Licht der Nordsee.

KOLOFON

Udgivet af
WWF Deutschland, Berlin

Kontakt
Anja Szczesinski, anja.szczesinski@wwf.de

Forfatter
Wolfgang Günther og Rieka Oldsen
NIT – Institut für Tourismus- und Bäderforschung
in Nordeuropa GmbH
Fleethörn 23
24103 Kiel

Forside
Red Star (foto) og Søren Christensen, Nationalpark Vadehavet DK (layout)

@ 2024 WWF Deutschland, Berlin

Finansieret af:

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

VaBene

Deutschland – Danmark

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

INDLEDNING

Denne rapport opsummerer resultaterne af en omfattende desktop research om besøgendes motivation for at arbejde frivilligt med naturbeskyttelse og bæredygtighed i Vadehavsregionen. I hvert kapitel præsenteres de respektive resultater fra undersøgelserne og rapporterne, og resultaterne fra forskningen opsummeres kort til sidst.

Rapporten er organiseret omkring følgende fire nøglespørgsmål:

1. Hvor stort er engagementet i frivilligt arbejde i Tyskland, Danmark og andre europæiske lande generelt?
2. Hvad er målgruppen for frivillige turismeopgaver?
3. I hvilket omfang svarer målgrupperne for de frivillige turismeopgaver til turistmålgrupperne i det tyske og danske vadehav?
4. Hvilke motiver har de frivillige, og hvilke aspekter og aktiviteter motiverer dem?

Her vil vi gerne påpege, at de forskellige undersøgelser fra Danmark og Tyskland ikke kan sammenlignes én til én, da de blev udført under forskellige forhold, og eksempelvis spørgeskemaerne ikke er ens.

Kilderne er angivet som fodnoter i de tilsvarende diagrammer og er listet i slutningen af dokumentet i kildelisten.

INDHOLDSFORTEGNELSE

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

01

FRIVILLIGT ARBEJDE I
TYSKLAND, DANMARK OG
EUROPA

02

MÅLGRUPPER FOR
FRIVILLIGE
TURISMEOPGAVER

03

SAMMENLIGNING AF
MÅLGRUPPERNE

04

MOTIVER OG
MOTIVATION

01

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Frivilligt arbejde i Tyskland, Danmark og Europa

FRIVILLIGT ARBEJDE I TYSKLAND

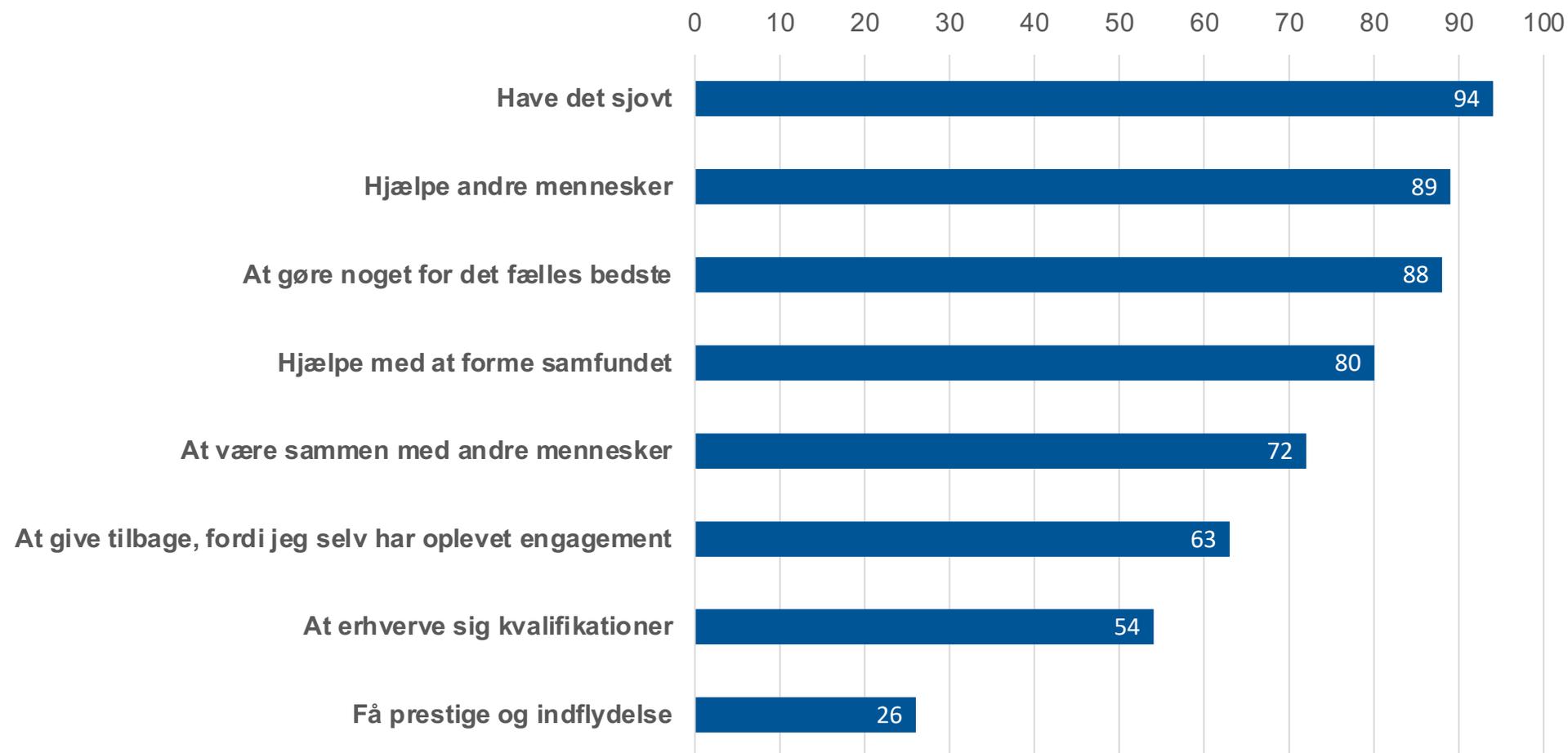
- I 2019 udførte omkring 40% af alle personer over 14 år i Tyskland mindst én frivillig aktivitet. Det svarer til omkring 28,8 millioner mennesker.
- Andelen af frivillige er steget siden 1999, hvor ca. 31% af befolkningen på 14 år og derover udførte mindst én frivillig aktivitet.
- Næsten en fjerdedel af de frivillige er frivillige hver dag, en andel, der er faldet siden 2009. 42 % af respondenterne er frivillige en gang om ugen, 35 % en gang om måneden eller sjældnere.
- Aldersgruppen 30-49 år er den mest tilbøjelige til at arbejde frivilligt, idet næsten halvdelen af alle respondenter gør det. En ikke ubetydelig andel af folk i den yngre målgruppe mellem 14 og 29 år er også involveret (42%), ligesom det er tilfældet i aldersgruppen 50 til 64 år (41%). Der er forholdsvis færre personer på 65 år og derover (31 %).
- Omkring 40 procent af mændene og 39 procent af kvinderne er involveret i frivilligt arbejde. Det område, de vælger at arbejde frivilligt inden for, afspejler deres egne interesser.
- Folk, der er i arbejde og under uddannelse (skole, praktik, universitet), er oftere frivillige end folk, der ikke er i arbejde, såsom arbejdsløse eller pensionister. Folk med en middel eller høj behovsvægtet husstandsindkomst arbejder også oftere frivilligt end gennemsnittet.
- Omkring 4% af befolkningen i Tyskland er involveret i miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse eller dyrevelfærd. Det betyder, at den største stigning i antallet af frivillige mellem 2014 og 2019 var inden for dette område. Kvinder og mænd er lige involverede, med den højeste andel af mennesker i aldersgruppen 50 til 64 år.¹

FRIVILLIGT ARBEJDE I TYSKLAND

MOTIVER FOR DE FRIVILLIGE I 2019₁

MULIGHED FOR FLERE SVAR, TAL I PROCENT, N = 27.762

FRIVILLIGT ARBEJDE I TYSKLAND

POTENTIALE

- 71% af de ikke-frivillige angiver, at de ikke er frivillige på grund af manglende tid.¹
- 59% af dem, der ikke er involveret i øjeblikket, kan forestille sig at påtage sig frivilligt arbejde i fremtiden.¹
- 82% af de ikke-frivillige i aldersgruppen mellem 14 og 29 år kan i princippet forestille sig at udføre frivilligt arbejde. Det betyder, at viljen til frivilligt arbejde er særlig stor i denne aldersgruppe.¹
- I fremtiden forventes det, at unge mellem 18 og 33 års engagement, i natur-, miljø- og klimabeskyttelse, vil stige markant.¹⁸
- I aldersgruppen 65+ er viljen til frivilligt arbejde betydeligt lavere, nemlig 27 %.¹

FRIVILLIGT ARBEJDE I DANMARK

- I 2022 var omkring 43% af alle danskere på 14 år og derover involveret i frivilligt arbejde. Det svarer til omkring 2,5 millioner mennesker.³
- Andelen af frivillige har været næsten uændret siden 2004.²
- 53% af de frivillige er mænd, 46% kvinder. 41% er interesserede i at rejse, 39% i naturen.³
- 36% af de frivillige udfører deres frivillige arbejde regelmæssigt. 30% af de frivillige beskriver deres engagement som en enkeltstående eller lejlighedsvis tilbagevendende aktivitet. I gennemsnit arbejder respondenterne frivilligt 15,5 timer om måneden, hvilket er et fald på 2,5 timer siden 2004.²
- Mændene er ofte frivillige i alderen 35-45 år, mens størstedelen af de 16-25-årige er kvinder. Forskellen mellem kønnene er blevet mindre siden 2004.²
- Personer mellem 36 og 45 år er de mest tilbøjelige til at arbejde frivilligt. I gennemsnit bruger de dog færre timer på arbejde end andre aldersgrupper.²
- Uformelt frivilligt arbejde uden for organisationer og foreninger er steget. Folk, der modtager førtidspension og kontanthjælp, er særligt tilbøjelige til at udføre denne type frivilligt arbejde.²
- Inden for området "andre fritidsaktiviteter", såsom fritidsklubber (ekskl. sportsklubber) eller spejdere, er 23% af de frivillige involveret.³

FRIVILLIGT ARBEJDE I DANMARK

MOTIVER FOR FRIVILLIGT ARBEJDE I 2022₃

MULIGHED FOR FLERE SVAR, TAL I PROCENT, N = 2.133

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

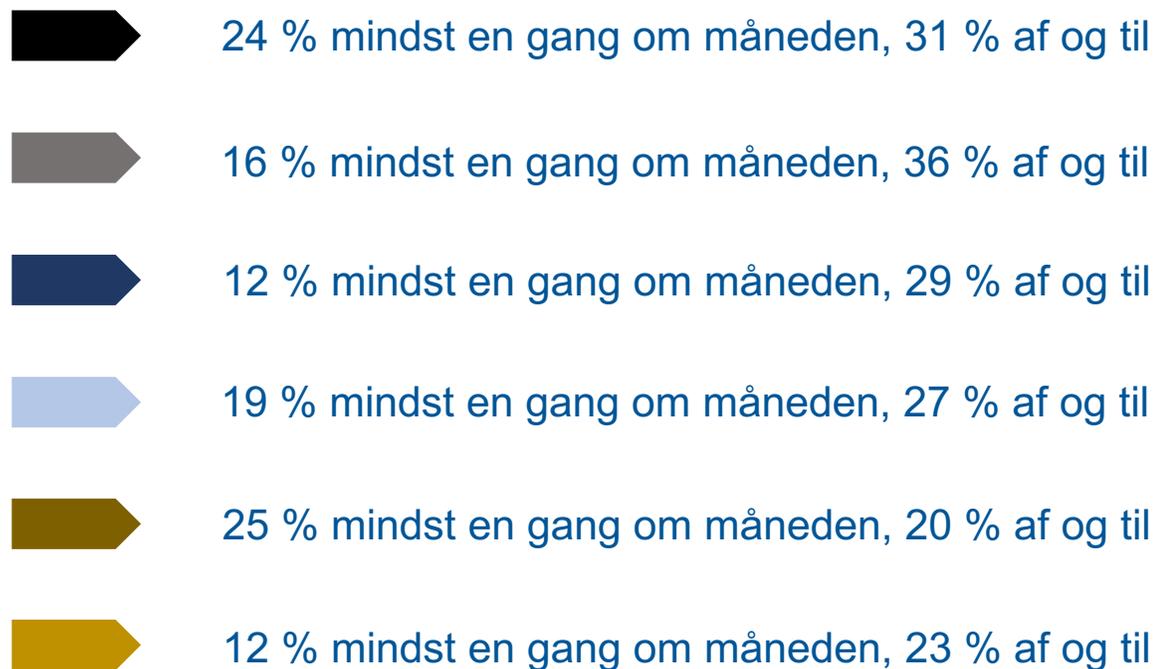

POTENTIALER

- 22% af den voksne danske befolkning har aldrig tidligere udført frivilligt arbejde og vil heller ikke gøre det i fremtiden.²
- 15 % af de adspurgte kunne forestille sig at arbejde frivilligt i miljøsektoren i fremtiden.³
- 85% af de ikke-frivillige i aldersgruppen 15 til 17 år kan i princippet forestille sig at udføre frivilligt arbejde. I aldersgruppen 18-24 år er tallet 83 %. Det betyder, at viljen til frivilligt arbejde er særlig høj i disse aldersgrupper.³
- Med 51% er villigheden lavere i aldersgruppen 65+.³

FRIVILLIGT ARBEJDE I EUROPA

En tredjedel af EU-borgerne arbejdede frivilligt i 2016.⁴

Desværre er sammenlignelige data for Norge og Schweiz ikke tilgængelige i denne undersøgelse.

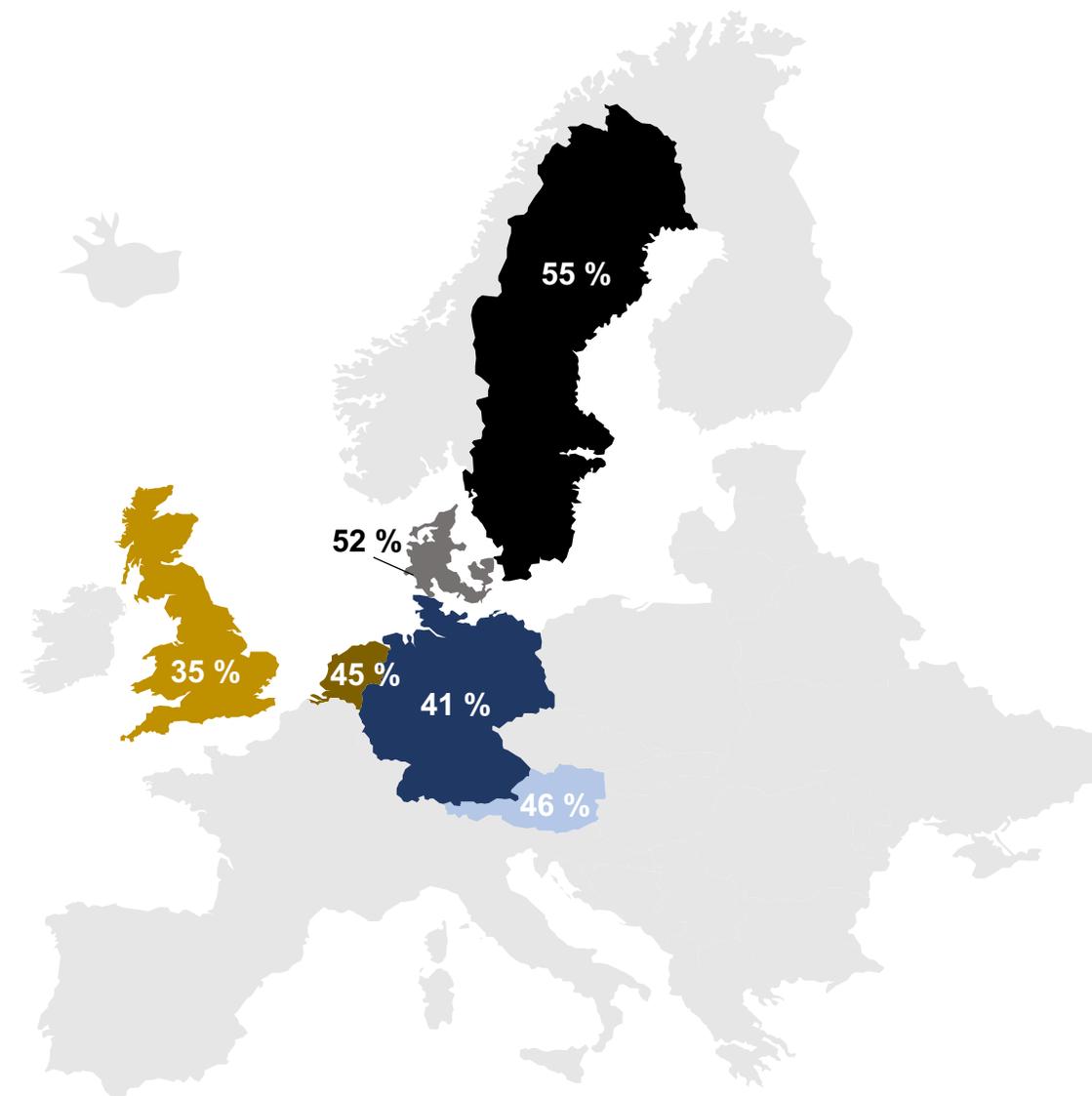
VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

RESULTATER 01

- Andelen af mennesker, der udfører frivilligt arbejde, er stort set den samme i Danmark og Tyskland. Den aldersgruppe, der hyppigst udfører frivilligt arbejde, er også den samme i begge lande: 30-49-årige i Tyskland og 36-45-årige i Danmark.
- I begge lande har de frivillige altruistiske og sociale motiver, såsom at "hjælpe andre mennesker" eller "gøre noget for samfundet".
- De ikke-frivilliges vilje til at motivere sig selv i fremtiden er især tydelig blandt unge mennesker. Folk, der ikke er frivillige på grund af manglende tid, kan motiveres til at blive frivillige med kort varsel, mens de er på ferie.
- Danskere, tyskere og folk fra oprindelseslandene for besøgende i den danske og tyske Nationalpark Vadehavet er mere tilbøjelige til at udføre frivilligt arbejde end EU-gennemsnittet. Især de skandinaviske lande har høje tal.

02

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

MÅLGRUPPER FOR FRIVILLIGE TURISMEOPGAVER

TYPER AF FRIVILLIGT ARBEJDE

REGULERET FRIVILLIGT ARBEJDE

Et statsreguleret frivillighedsprogram for unge voksne

FLEKSIBELT FRIVILLIGT ARBEJDE

Frivilligt (med)arbejde på bopælen

FRIVILLIG TURISME

En kombination af ferie med en frivillig arbejdsopgave på ferie- eller rejsedestinationen

- Halvdags-/endagsopgaver
- Opgaver, der varer fra en uge til flere måneder
- Arbejdscamps
- Gruppekerejser
- Frivilligt arbejde i virksomheder: for virksomhedsteams^{5, 6}

MÅLGRUPPE FOR VOLUNTOURISME-OPGAVER I UDLANDET

- Mellem 15.000 og 25.000 tyske frivillige deltager hvert år i frivillige turismeprogrammer, hvoraf de fleste finder sted i udlandet.⁷ De mest populære områder for frivilligt arbejde er dyrevelfærd (47%) og naturbeskyttelse (42%).⁹
- Den mest almindelige form for voluntourisme bruges normalt af 18-30-årige, der ønsker at opdage nye ting og udvikle sig personligt efter endt skolegang eller i deres semesterferie. Opgaverne finder hovedsageligt sted i lande i det globale syd og er inden for landbrug, uddannelse eller naturbevarelse. I nogle tilfælde får volontørerne gratis kost og logi under opgaven og skal ikke betale noget, mens andre koster op til flere hundrede euro.⁸
- En til to ugers pakkerejser med voluntourisme i det globale nord foretages overvejende af folk på 50 år og derover. Dette format involverer mindre arbejdsintensive opgaver og flere turismeelementer og er derfor mere omkostningskrævende end arbejdsopgaver i det globale syd.⁸
- Voluntourism-dagsprogrammer er ofte gratis, ligger inden for naturbeskyttelse og inkluderer en kort turistkomponent. Folk i alle aldre deltager i programmerne.⁸

MÅLGRUPPE FOR VOLUNTOURISME-OPGAVER I TYSKLAND

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Undersøgelse blandt tyske campinggæster om potentialet i tilbud om voluntourisme i tyske beskyttede områder.

- Næsten 20 % af respondenterne har allerede erfaring med frivillige aktiviteter. 44% er involveret i frivilligt arbejde på deres bopæl, og omkring 13% er involveret i naturbeskyttelse, hvilket er betydeligt over det nationale gennemsnit.
- Campisterne har overvejende uegennyttige motiver, og de vigtigste grunde er "at forbedre miljøets tilstand", "at give noget tilbage til naturen" og "at gøre noget meningsfuldt".
- Folk, der er interesserede i naturbeskyttelse, er mere villige til at deltage i dagsture end pakkerejser eller længerevarende tilbud.
- Der er push- og pull-faktorer, som hindrer viljen til at arbejde på daglig basis. På den ene side er der f.eks. helbredsmæssige årsager, og på den anden side er der barrierer for tilbuddet, som f.eks. manglende information på forhånd eller at rejse for langt. Når det gælder pakkerejser, er den mest almindelige hindring, at gruppe- eller pakkerejser ikke er den foretrukne rejseform. For langtidsferier er den vigtigste barriere varigheden. Halvdelen af de adspurgte ville foretrække en maksimal periode på to uger.
- Når man deltager i en endagsopgave, vil en guidet tur i området være vigtig for deltagerne, og de vil også gerne gøre sig bekendt med teknikker, der også bruges i naturbeskyttelse. En (regional) frokost er også vigtig for respondenterne.
- For endagsture foretrækker 72% af respondenterne at kunne få information spontant på stedet, såvel som via overnatningsstedets hjemmeside (64%) og regionen (59%). 29% ville bruge sociale medier som kommunikationskanal. For pakkerejser og længerevarende tilbud er informationerne på arrangørernes hjemmesider de mest relevante. Mere end 36% foretrækker også sociale medier til begge tilbudsformater. Research via søgemaskiner er også relevant.¹⁰

MÅLGRUPPE FOR VOLUNTOURISME-OPGAVER I DANMARK

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Resultater af en undersøgelse af 1.321 personer bosat i Danmark med det formål at forstå respondenternes kendskab og holdninger til Nationalpark Vadehavet.

- Når man besøger nationalparken, er de mest almindelige aktiviteter at gå ture, beundre naturens skønhed, observere dyr og lære om naturen. Lokale bruger området til gåture, mens folk, der rejser længere væk fra, har planlagt flere aktiviteter på forhånd.
- I øjeblikket er aldersgruppen på 51 år og derover den mest aktive. Folk med et højt uddannelsesniveau og en høj indkomst er forholdsvis mere tilbøjelige til at engagere sig.
- Større engagement i naturen har en positiv indvirkning på det frivillige arbejde.
- Der er størst interesse for at deltage i aktiviteter, der finder sted en eller flere gange om året. Frivillige aktiviteter, der falder sammen med professionelle aktiviteter eller fritidsaktiviteter, såsom at observere eller tælle vilde dyr og fugle eller registrere ændringer i invasive arter, er særligt populære. Der er også stor interesse for at udføre praktiske opgaver ved events. Lokale folk og folk fra den bredere region Syddanmark kan rekrutteres til vedligeholdelsesopgaver organiseret i begrænsede og specifikke tidsintervaller.
- En aktiv tilgang til pressen og en tilstedeværelse på de sociale medier vækker en vis lokal og turistmæssig interesse og er derfor af stor betydning.¹¹

HVILKE MÅLGRUPPER ER INTERESSEREDE I FRIVILLIGT ARBEJDE PÅ FERIE I NATURLANDSKABER?

Tyskland

- De fleste, der deltager i naturturene, er lokale og folk fra nabolaget, samt folk, der er på en dagstur eller en kort udflugt og kommer fra nærliggende byer med gode transportforbindelser.¹²
- Der er forespørgsler fra både skoleklasser og individuelle rejsende til Vadehavsregionen i Slesvig-Holsten.¹⁵
- Campingferiegæster er mere tilbøjelige til at deltage i missioner, hvis projekterne er organiseret af campingfirmaet for dets gæster, da det giver dem en følelse af eksklusivitet.¹⁴

Danmark

- Interessen for frivilligt arbejde i Nationalpark Vadehavet i Danmark blev udtrykt af 14% af folk fra den umiddelbare nærhed, 5% af folk fra Syddanmark og 4% af respondenter fra andre dele af Danmark.¹¹
- Beboere fra området omkring nationalparken er de mest interesserede i at arbejde frivilligt i nationalparken, men besøgende fra andre dele af Danmark er i princippet også villige til at arbejde frivilligt.¹¹

RESULTATER 02

Generelt er der et stort potentiale for at tilbyde miljøbeskyttelsesaktiviteter som frivilligt arbejde i Nationalpark Vadehavet, hvor dagtilbud appellerer til folk i alle aldre, dyreliv og naturbeskyttelse er de mest populære arbejdsområder, og folk, der er interesserede i naturbeskyttelse, viser en større villighed til dagsarbejde end til længere former for arbejde.

Tyske campingferiegæster siges at være tilgængelige, fordi de allerede har været involveret i naturbeskyttelse og har en vis interesse for emnet.

Langtidsprogrammer bør ikke vare længere end to uger.

Dagsprogrammer bliver i stigende grad accepteret af folk, der allerede er interesserede i naturen i deres privatliv.

Interessen for frivilligt arbejde er større blandt danskere, der bor tæt på nationalparken. Folk, der bor længere væk, skal informeres om tilbuddene i god tid, da de planlægger længere tid i forvejen.

Omfattende og målgruppeorienteret kommunikation er vigtig for tilbuddenes succes. Forhindringer, såsom mangel på online information, skal fjernes på forhånd.

Foretrukne kommunikationskanaler

Daglige opgaver

- Overnatningsstedets hjemmeside
- Regionens hjemmeside
 - Sociale medier

Pakkerejser og længerevarende tilbud

- Rejsearrangørens hjemmeside
 - Sociale medier
- Egen research via søgemaskiner

03

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Sammenligning af målgrupperne

DEMOGRAFISK PROFIL

Undersøgelsen " Zahlungsbereitschaft von Voluntourist: innen bei Tageseinsätzen" giver som eksempel følgende profil af brugere af voluntourismeprogrammer:

- Voluntourism-opgaver, der finder sted i de nationale naturlandskaber, henvender sig generelt til alle feriegæster med et minimum af fysisk form, som er interesserede i variation på ferien, naturoplevelser og uddannelse, og som ønsker at yde et bidrag.
- Der er et bredt aldersspektrum, hvor „best agers“ mellem 40 og 50 år, pensionister og studerende ofte deltager, og alle deler en interesse for naturen.
- Tre målgrupper blev identificeret som potentielt lovende for det frivillige dagsprogram i de nationale naturlandskaber. Disse præsenteres nedenfor og sammenlignes derefter med målgruppen for det tyske Vadehav.¹²

MULIGE MÅLGRUPPER FOR DET FRIVILLIGE DAGSPROGRAM I DE NATIONALE NATURLANDSKABER

Målgrupper	Natur- og friluftsfærdige	Krævende kulturrejsende	Børne- og familieorienteret
Køn	Mænd og kvinder	Mænd og kvinder	Mere end halvdelen er kvinder
Alder	fra unge voksne, til familier, til „best agers“ (40-50 år)	Ældre end 50 år	30 til 50 år gamle
Uddannelse og indkomst	Mellemlang eller lang skoleuddannelse og høj indkomst	Højt uddannelsesniveau	Lavt til mellemhøjt uddannelsesniveau og mellemhøj til høj indkomst
Ægteskabelig status	Singler/par uden børn eller familier	Gift	Familier
Værdier og fritidsaktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturel interesse • Socialt engagement • Håndtering af sociale problemer • Stærk ansvarsfølelse for sig selv og familien • Intakt og sundt natur og miljø • Nyd naturen og miljøet, og brug det til dine egne aktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> • At holde sig fysisk og mentalt i form • Kontinuerlig videreuddannelse • Interesse for kultur, åbenhed, tolerance • Afvise traditionelle værdier • En vis forpligtelse over for de socialt dårligt stillede • Har en bevidsthed og empati, der gør dem åbne over for spørgsmål om økologisk og social retfærdighed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Familien og opdragelsen af børn • Stress og overdrevne krav i hverdagen
Ferieinteresser	<ul style="list-style-type: none"> • Autentiske oplevelser i uspoleret natur • Sunde regionale retter • At være aktiv • Målgruppe for 'bevidst rejse' • Villige til at bruge flere penge, træffe bæredygtige valg med "god samvittighed". • Aktiviteter som vandring, cykling og udflugter • Afslapning og nydelse i et miljø af høj kvalitet 	<ul style="list-style-type: none"> • Nye, autentiske oplevelser, indtryk, udvidelse af viden • Stedets kulturelle mangfoldighed • Kontakt med lokalbefolkningen • Oplev det typiske, regionale køkken 	<ul style="list-style-type: none"> • Børnevenligt (pris, underholdning og overvågede aktiviteter for børn) • Sikkerhed og tryghed • „Sjov faktor“ for børnene • Afslapning fra hverdagen for forældre
Periode for ferien	Tidlig og sen sæson	Tidlig og sen sæson	Højsæson ¹²

PROFIL AF GÆSTER I VADEHAVET I TYSKLAND

- Besøgende og feriegæster i Vadehavsregionen i Tyskland er for det meste ældre gæster eller familier med børn. De kommer ofte fra Niedersachsen eller Nordrhein-Westfalen og har en høj gennemsnitlig nettohusstandsindkomst.
- Rekreation, klima/luft, hav, landskab og natur er de hyppigst nævnte årsager til beslutningen om at rejse. For omkring 50% af de rejsende spiller beskyttelsen af Vadehavet som nationalpark en vigtig rolle i deres rejsebeslutning.
- At opleve uspoleret natur og beskytte naturen på feriedestinationen er vigtige aspekter af en ferie. Mere end en tredjedel af gæsterne ville støtte den lokale miljøbeskyttelse med et lille økonomisk bidrag. Virksomheder, der yder et bidrag til miljøbeskyttelse og naturbevaring, foretrakkes også af omkring en tredjedel af gæsterne.
- Gæsterne vil gerne være aktive i lokalområdet, og derfor er vandring, cykling og strandture blandt de mest populære aktiviteter. Gæsterne er også meget interesserede i tilbud som naturoplevelser, naturinformationscentre og organiserede vandreture.¹⁶

SAMMENLIGNING AF GÆSTEPROFILEN MED MÅLGRUPPERNE FOR VOLUNTOURISME

- Gæsterne i Vadehavet i Tyskland overlapper primært med målgruppen af natur- og friluftsfriegæster for dagsture med voluntourisme i de tyske nationale naturlandskaber. De er ofte i den bedste alder og har en høj nettohusstandsindkomst. Vigtige grunde til at beslutte sig for at rejse og aspekter af en ferie er "afslapning" og "uspoleret natur og miljø". Når de er på ferie, vil disse mennesker gerne være aktive og nyde aktiviteter som vandring, cykling og udflugter. Derudover er det mennesker, der ønsker at "rejse bevidst" og derfor er parate til at bruge flere penge på bæredygtige aspekter og også prioritere disse.
- Den definerede målgruppe af børne- og familieorienterede mennesker passer også til en vis grad med målgruppen af familier på ferie i Nationalpark Vadehavet.
- Derimod er den potentielle gruppe af „krævende kulturrejsende" sjældent at finde blandt gæsterne i det tyske Vadehav.

BRUGERTYPER VADEHAVET DANMARK

Naturen og dens pleje er af afgørende betydning for alle brugertyper.

Brugertyper	Demografi	Værdier og interesser	Adfærd på ferien
De nysgerrige	<ul style="list-style-type: none"> • Familiegrupper med større børn • Par eller venner 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktive naturelskere • Nyder at lære noget nyt 	<ul style="list-style-type: none"> • Planlægger på forhånd • Ser kritisk på økologiske processer • Forstår regler for adfærd og retningslinjer
Sanseentusiaster	<ul style="list-style-type: none"> • Par eller venner • Midaldrende 	<ul style="list-style-type: none"> • Ønsker at have kontrol over deres oplevelser • Ser naturen med en vis abstraktion 	<ul style="list-style-type: none"> • Har masser af tid • Er erfarne rejsende • Bevæger sig forsigtigt i naturen, også uden for alfarvej
De oplevelsessøgende	<ul style="list-style-type: none"> • Børn og yngre mennesker • Grupper, familier, venner 	<ul style="list-style-type: none"> • På udkig efter spænding, sjov, det ekstraordinære • Bevægelse er i centrum 	<ul style="list-style-type: none"> • Organiserede ture og guidede ture • Tårne og udsigtspunkter • Mobilitet er en vigtig del af oplevelsen
Det ukendte i naturen	<ul style="list-style-type: none"> • Ældre mennesker • Også yngre mennesker som søger afslapning • Grupper, der deler livsstilen 	<ul style="list-style-type: none"> • Anerkendelse af naturens kvaliteter • Fokus på det funktionelle 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbringer meget tid i deres bolig • Frygter udfordringerne ved at forpligte sig for meget til miljøet
Samlerne	<ul style="list-style-type: none"> • Midterste, ældre alder • Veluddannede • Medbringer lejlighedsvis børn og børnebørn 	<ul style="list-style-type: none"> • I konstant kontakt med familien • Vedligeholder styrke og sundhed ved at tilbringe tid i naturen 	<ul style="list-style-type: none"> • Orienterer sig om bæredygtig adfærd • Er på en opdagelsesrejse • De fisker eller samler, f.eks. østers eller bær
Den organiserede gruppe	<ul style="list-style-type: none"> • Organiserede grupper, f.eks. teambuilding, sportsgrupper, klubudflugter, skolebesøg • Professionelt eller selvorganiserede ture 	<ul style="list-style-type: none"> • Er nødt til at tilpasse sig gruppen • Udviser en vis afventende reserve • Det handler om at opbygge relationer til andre 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke godt forberedt • Vadehavet er et sted snarere end en destination
Borgere af verdensarven	<ul style="list-style-type: none"> • Bevidste og ansvarlige mennesker 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan mobilisere andre mennesker • Følger regler for adfærd i naturen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ønsker at investere tid og kræfter i at gøre Vadehavet "bedre" • Deltager i frivillige aktiviteter²⁹

SAMMENLIGNING AF BRUGERTYPERNE MED MÅLGRUPPERNE FOR FRIVILLIG TURISME

➤ Naturen er vigtig for de forskellige brugertyper, der er defineret for den danske Vadehavsregion, men af forskellige årsager. Derfor er det ikke alle brugertyper, der er lige egnede til frivillige aktiviteter inden for naturbeskyttelse.

➤ Der er et potentiale blandt oplevelsessøgende, som ligner målgruppen af børn og familieorienterede mennesker, for hvem tilbuddenes børnevenlighed og fun-faktor vægtes højt. Oplevelsessøgende er ofte familier. Især for børn og yngre mennesker er usædvanlige aktiviteter og motion i centrum. De kan blive motiveret til frivilligt arbejde gennem organiserede guidede ture eller mobilitet som en del af aktiviteten.

➤ Målgruppen af natur- og friluftsfrierende passer til en vis grad til brugertyperne nysgerrige, samlere og verdensarvsborgere, da de er aktive i naturen og har interesse for miljøet.

➤ Brugertyperne sanseentusiaster, de ukendte med naturen og den organiserede gruppe har ikke tendens til at svare til en af målgrupperne for dagsture med frivillig turisme i de nationale naturlandskaber.

RESULTATER 03

- De tre potentielle målgrupper natur- og friluftsfærgæster, kræsne kulturrejsende og børn og familier blev defineret for de frivillige dagsture, der tilbydes af de nationale naturlandskaber.
- Den tyske målgruppe og de danske brugertyper i Vadehavsregionen ligner de natur- og friluftsfærgæster og de børne- og familieorienterede med hensyn til deres demografi, værdier og ferieinteresser.
- Målgruppen af kræsne kulturrejsende findes sandsynligvis ikke blandt den tyske målgruppe og brugertyperne i den danske Vadehavsregion.

04

VaBene

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Deutschland – Danmark

Motiver og motivation

MOTIVATIONSNIVEAU - TENDENSER INDEN FOR FRIVILLIGT ARBEJDE, MENS MAN REJSER

- **Ungdomsgenerationen** beskrives som optimistisk, ambitiøs, ihærdig, selvcentreret og afvejer omkostninger og fordele ved en handling. Det fører til en større efterspørgsel efter kortere perioder med frivilligt arbejde. Oplevelsen ved at rejse er også vigtig for den yngre generation.¹⁷
- Et kortere ophold er lettere at forene med en accelereret livsplan. For den **uddannede elite** er volontørtjeneste en byggesten til deres CV.¹⁷
- **Folk i midten af tyverne, folk over 30 og folk i arbejde er** også relevante for internationale tjenester på grund af splittelsen mellem bachelor- og kandidatuddannelser og diskontinuerlige beskæftigelsesbiografier.¹⁷
- 71% af de **45-årige og derover** kan forestille sig at kombinere deres rejse med en frivillig opgave, fordi de søger en afveksling fra deres fuldtidsjob, ønsker at give noget tilbage eller tager en længere pause mellem jobskift.⁹
- Demografiske ændringer gør internationale volontørprogrammer mere interessante for **seniorer**.¹⁷

MOTIVERENDE ASPEKTER VED FRIVILLIGE OPGAVER

- Følgende gælder for frivillige generelt: Yngre **mennesker mellem 18 og 24 år** er mere tilbøjelige til at arbejde frivilligt, fordi de kan lære nye færdigheder gennem frivilligt arbejde, eller fordi frivilligt arbejde kan hjælpe dem i deres karriere. Til sammenligning arbejder **ældre mennesker** på 55 år og derover frivilligt, fordi de har mere tid, ønsker at møde nye mennesker eller ønsker at bruge de færdigheder, de allerede har.²⁰
- **Rejsernes oplevelsesmæssige karakter og følelsen af eksklusivt og ikke-anstrengende arbejde** er vigtige.¹⁴
- **Godt vejr øger motivationen** hos potentielle deltagere.¹⁴
- Ønsket om fleksibilitet **og individuel tilpasningsevne ses som en generel tendens inden for frivilligt arbejde og turistrejser.**¹⁰
- Folk ønsker at engagere sig på **forskellige tidspunkter og i forskellig tid**, og de kan kun benytte sig af tilbud på bestemte tidspunkter af året, f.eks. studerende i semesterferien.¹⁰

MOTIVER

Overordnet set kan der identificeres fire motiver blandt de frivillige. De to første motiver er særligt udbredte. Motiverne relaterer sig både til frivilligt arbejde på deres bopæl og på deres feriedestination. De forskellige aspekter, der nævnes i de forskellige kilder, er opsummeret nedenfor.

1 ALTRUISME/UEGENNYTTIGHED

- Ønsker at gøre noget godt og meningsfuldt
- At hjælpe andre og give noget tilbage
- Føle et personligt ansvar, at deltage i miljøbeskyttelsesprojekter
- Høj indre motivation

Personer med dette motiv deltager i en opgave, hvis projektets mål matcher deres værdier.

Den indledende information bør derfor lægge vægt på, hvordan den frivilliges bidrag vil gavne miljøet.

2 FØLELSE AF FÆLLESSKAB

- Lær nye steder og mennesker at kende
- At engagere sig i lokalsamfundet
- Arbejd med ligesindede
- Del erfaringer med andre
- Find nye venner

Mennesker med dette motiv er orienteret mod tilhørsforhold.

De kan f.eks. motiveres af socialt samvær, teamprojekter, særlige lejligheder eller navneskilte.^{8, 10, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28}

MOTIVER (II)

3 ANERKENDELSE OG PERSONLIG UDVIKLING

- Offentlig anerkendelse og ros
- At gøre noget særligt, der adskiller dem fra andre
- Erhvervelse af kvalifikationer til faglig eller personlig udvikling

Mennesker med dette motiv er ofte interesseret i aktiviteter, der er åbne for offentligheden. Folk kan f.eks. blive motiveret af at blive nævnt ved navn i opslag på sociale medier, i lokale avisartikler eller gennem priser eller referencebreve.

4 SJOV

- På jagt efter sjov
- Finder frivilligt arbejde underholdende
- Er aktive og tilbringer meget tid udendørs

Folk med dette motiv leder ikke regelmæssigt efter frivilligt arbejde, så kortvarige projekter er velegnede til dem. Da folk kan lide at tilbringe tid udendørs i naturen, er aktiviteter som rengøring af stier, strandrensning eller aktiviteter, der ligner vandreture, velegnede.^{8, 10,}

18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

FORVENTNINGER OG PASSENDE AKTIVITETER

	Kortvarige, enkeltstående frivillige opgaver (på ferie)	Gruppepakkerejser med frivillige opgaver inkluderet	Langsigtet forpligtelse
Varighed	½-1 dag	5-10 dage, herunder 2-3 halvdags- eller heldagsopgaver som frivillig	Flere dage til flere måneder
Målgruppe	Personer med et minimumsniveau af fysisk form, som holder selvorganiserede ferier i regionen, minimumsalder 14 år i nogle tilfælde.	Mennesker med et minimum af fysisk form, generelt i anden halvdel af livet.	Voksne med et minimumsniveau af fysisk form
Forudsigelige forventninger	<ul style="list-style-type: none"> • Giv dit eget bidrag til fremme af biodiversitet • Praktisk arbejde • Uddannelse • Unikke og direkte naturoplevelser • Fællesskabserfaring • En afveksling fra andre (ferie)aktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> • Giv dit eget bidrag til fremme af biodiversitet • Praktisk arbejde • Uddannelse og kompetenceudvikling • Unikke og direkte naturoplevelser • Fællesskabserfaring • God indkvartering og forplejning 	<ul style="list-style-type: none"> • Giv dit eget bidrag til fremme af biodiversitet • Praktisk arbejde • Uddannelse og kompetenceudvikling • Indsigt i den daglige drift af bæredygtige virksomheder • Lær livet på landet at kende på en unik måde • Vær en del af en bæredygtig bevægelse
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk beskyttelse af arter og biotoper • Vedligeholdelse af biotoper • Simple manuelle aktiviteter • Enkle overvågningsaktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk beskyttelse af arter og biotoper • Vedligeholdelse af biotoper • Simple manuelle aktiviteter • Enkle overvågningsaktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk beskyttelse af arter og biotoper • Vedligeholdelse af biotoper • Simple manuelle aktiviteter • Enkle overvågningsaktiviteter • Støtte til områdekontrol • Public relations₂₁

RESULTATER 04

- Det antages, at inddragelsen af mennesker i alle aldre vil stige i fremtiden.
- Programmerne skal tage hensyn til folks motiver for frivilligt arbejde, og hvornår og hvor meget tid de har.
- Frivillige er især tilbøjelige til at engagere sig af altruistiske eller sociale grunde, så aktiviteterne bør yde et synligt bidrag til miljøbeskyttelse og finde sted sammen med flere mennesker for at lette dialogen mellem deltagerne. Programmet bør beskrives i overensstemmelse hermed på forhånd.
- Folk, for hvem "sjov" er den motiverende faktor, kan inspireres til frivilligt arbejde af kortere og enklere opgaver. Frivillige, der søger anerkendelse og personlig eller professionel udvikling, tilhører ofte den yngre aldersgruppe. De kan motiveres af aktiviteter, hvor de er centrum for opmærksomheden, og hvor der er offentlig omtale, som f.eks. et velgørenhedsløb.
- I tilfælde af dagsture eller pakkerejser med inkluderede frivillige opgaver, er aktiviteter inden for praktisk arts- og biotopbeskyttelse, biotopvedligeholdelse, simpelt manuelt arbejde eller simple overvågningsaktiviteter en god måde at opfylde de frivilliges forventninger på. Folk, der er involveret på lang sigt, kan også yde støtte til PR-arbejde eller overvågning af området.

LISTE OVER KILDER

- ¹ DZA 2019, Freiwilliges Engagement in Deutschland. Tilgængelig under: https://www.dza.de/fileadmin/dza/Dokumente/Forschung/Publikationen%20Forschung/Freiwilliges_Engagement_in_Deutschland_-_der_Deutsche_Freiwilligensurvey_2019.pdf
- ² Espersen et al. 2021, Frivillighedsundersøgelsen 2020. Tilgængelig under: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/frivillighedsundersogelsen-2020-lxmk93vd/>
- ³ Epinion 2023, Frivillighedsundersøgelse 2023 Rapport. Tilgængelig under: <https://www.dif.dk/media/wpflbseh/befolkningsundersogelse-frivillighed-2023.pdf>
- ⁴ Wehner et al. 2022. Organizational, motivational and cultural contexts of volunteering. Tilgængelig under: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-92817-9_2
- ⁵ Verband Deutscher Naturparke e. V. 2024. Voluntourismus in Deutschland. Tilgængelig under: <https://nationale-naturlandschaften.de/wissensdatenbank/voluntourismus/artikel/voluntourismus-in-deutschland>
- ⁶ ECPAT, o. J., Voluntourismus. Tilgængelig under: https://ecpat.de/wp-content/uploads/2018/01/Dossier_Voluntourismus.pdf
- ⁷ Nationale Naturlandschaften e. V. o. J., Voluntourismus in Deutschland. Tilgængelig under: <https://nationale-naturlandschaften.de/wissensdatenbank/voluntourismus/artikel/voluntourismus-in-deutschland>
- ⁸ Nationale Naturlandschaften e. V. o. J., Voluntourismusformate und Zielgruppen. Tilgængelig under: <https://nationale-naturlandschaften.de/wissensdatenbank/voluntourismus/artikel/voluntourismusformate-und-zielgruppen>
- ⁹ Expat News GmbH, 2023. „Voluntourism“: Darum sind Freiwilligeneinsätze beliebt. Tilgængelig under: https://www.expats-news.com/panorama_auswandern_expatriates/reisen-als-ehrenamt-voluntourism-auf-dem-vormarsch-52461
- ¹⁰ Buthmann 2022, Nachfrageanalyse zum Potenzial voluntouristischer Angebote in deutschen Schutzgebieten anhand der Zielgruppe Campinggäste. Tilgængelig under: https://nationale-naturlandschaften.de/naturschutz-im-urlaub/files/2023/07/Im-Urlaub-auch-mal-anpacken_Masterarbeit_Buthmann.pdf

LISTE OVER KILDER

- ¹¹ Kwiatkowski 2020, Volunteering and collaborative governance innovation in the Wadden Sea National Park. Tilgængelig under: https://findresearcher.sdu.dk/ws/portalfiles/portal/148776152/Volunteering_and_collaborative_governance_innovation_in_the_Wadden_Sea_National_Park.pdf
- ¹² Horndt 2022. Zahlungsbereitschaft von Voluntourist:innen bei Tageseinsätzen. Tilgængelig under: https://nationale-naturlandschaften.de/naturschutz-im-urlaub/files/2023/07/Projektbericht_Zahlungsbereitschaft-von-Voluntouristen.pdf
- ¹³ Kwiatkowski, 2019. Volunteering and collaborative governance innovation in the Wadden Sea National Park. Tilgængelig under: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13683500.2019.1571022>
- ¹⁴ Camping Wirtschaft heute 2023, Weiterdenken bringt Mehrwert für die Branche. Tilgængelig under: https://nationale-naturlandschaften.de/voluntourismus-intern/files/2023/03/2023-03_Beitrag-in_Campingwirtschaft-heute_Ausgabe-2-23.pdf
- ¹⁵ Schutzstation Wattenmeer e.V. 2014. Artenvielfalt, Voluntourismus und Bürgerwissenschaft. Tilgængelig under: <https://www.schutzstation-wattenmeer.de/aktuelles/news-beitrag/artenvielfalt-voluntourismus-und-buergerwissenschaft/>
- ¹⁶ Nationalpark Wattenmeer, 2017. 2. Gästebefragung „Weltnaturerbe Wattenmeer und nachhaltiger Tourismus“ 2017. Tilgængelig under: <https://www.nationalpark-wattenmeer.de/wp-content/uploads/2020/03/gaestebefragung-wattenmeer-2017-zusammenfassung.pdf>
- ¹⁷ Haas, 2016. Voluntourismus: Annäherungen an einen schwammigen Begriff. Tilgængelig under: https://www.b-b-e.de/fileadmin/Redaktion/05_Newsletter/02_Europa_Newsletter/2016/enl-8-haas-gastbeitrag.pdf
- ¹⁸ vostel volunteering UG, 2021. Commitment 2.0 – Report of our volunteer survey 2020. Tilgængelig under: <https://vostel.de/blog/en/results-volunteer-survey-2020/>
- ¹⁹ Volunteer Centre East Sussex, 2014. Your guide to understanding volunteer motivation. Tilgængelig under: <https://www.vces.org.uk/wp-content/uploads/2014/07/Essential-Guide-to-Understanding-Volunteer-Motivation.pdf>
- ²⁰ Kanemura et al. 2023. Volunteer motivations and values. Tilgængelig under: <https://www.ncvo.org.uk/news-and-insights/news-index/time-well-spent-2023/volunteer-motivations-values/>

LISTE OVER KILDER

- ²¹ Nationale Naturlandschaften e. V. 2024. Charakterisierung von Voluntourismus-Formaten. Tilgængelig under: <https://nationale-naturlandschaften.de/wissensdatenbank/voluntourismus/artikel/voluntourismusformate-und-zielgruppen>
- ²² ivolunteer, 2022. What motivates a volunteer. Tilgængelig under: https://www.ivolunteer.ca/blog/display/?blog_id=117216#:~:text=Some%20common%20reasons%20people%20volunteer,Contributing%20to%20community
- ²³ University of Florida 2023. Five motivations to volunteer: Tips for volunteer managers. Tilgængelig under: <https://edis.ifas.ufl.edu/publication/FY1524>
- ²⁴ Wearing, 2001. Volunteer Tourism - Experiences that Make a Difference. Tilgængelig under: https://books.google.de/books/about/Volunteer_Tourism.html?id=6VRrdFoCCDwC&redir_esc=y
- ²⁵ Schwäbischer Verlag GmbH & Co. KG Drexler, Gessler 2023. Voluntourismus: Anpacken für den Naturschutz. Tilgængelig under: <https://www.schwaebische.de/regional/baden-wuerttemberg/v-1808632>
- ²⁶ Neue Zürcher Zeitung, 2023. Was treibt Menschen in ihren Ferien zu ehrenamtlicher Arbeit? Und wann ist diese Hilfe auch gut und nicht nur gut gemeint? Tilgængelig under: <https://www.nzz.ch/reisen/reisen-voluntourismus-ld.1752683>
- ²⁷ Turisme.nu, 2023. Den svære rekruttering: Hvad motiverer Generation Z? Tilgængelig under: <https://turisme.nu/den-svaere-rekruttering-hvad-motiverer-generation-z/>
- ²⁸ CFSA 2019. 6 faktorer, der motiverer og fastholder frivillige. Tilgængelig under: <https://frivillighed.dk/guides/6-faktorer-der-motiverer-og-fastholder-frivillige>
- ²⁹ Hjalager 2023. Stedsformidling med gennemslagskraft - Velkommen til Nationalpark Vadehavet. Tilgængelig under: https://findresearcher.sdu.dk/ws/portalfiles/portal/252007882/Hjalager_Stedsformidling_med_gennemslagskraft_Nationalpark_Vadehavet_2023.pdf